

MEGJELENIK AZ ÚR 2012. ÉVÉNEK TELÉN

"Meg kell tanulnunk vágyakozni az után, ami a miénk." /Simone Weil/

Bogdányi Mária egyetemi lelkész áhítata

Anselm Grün német bencés szerzetes - kortársunk - egy mai, modern teológus. Szeretem az írásait, gondolatait, melyen átsüt az Istennel való harmonikus és szoros kapcsolata. Az adventtel kapcsolatban a *várakozás* szava mellett egyik írásában rámutat a *vágyakozásra* is. Csak egyetlen betű eltérés, és mennyivel meggazdagítja ennek a csodálatos, meghitt fahéjas-gyömbéres ünnepvárásnak az üzenetét. Gondolkozunk együtt el ezen egy kicsit és engedjük közel jönni szívünkhöz az üzenetét!

„Advent a **vágyakozás** ideje. A vágyakozás szerető kívánczóság az után, ami mélyesen betöltheti és kielégítheti szívünket. A vágyakozás mindig a *szeretettel* kapcsolatos, a *szívvel*, amely a vágyakozás révén tágul ki. Szent Ágoston szemében a vágyakozás az ember egyik alap jellemzője. Az ember lényege szerint olyan valaki, aki Isten után vágyakozik. Ez nem mindig nyilvánvaló, de *minden földi vágyakozásban ott rejlik ez a végső, Isten utáni vágyakozás is.*” (Anselm Grün)

Az ember bizony vágyakozik annyi minden iránt... Egy nyugodt, de jól fizető állás, szép otthon, szerető házastárs, szófogadó gyerekek, egészség... tengerparti nyaralás, nagyobb autó, új mobiltelefon... Akkor ez most jó, vagy nem? Szabad nekünk keresztényeknek vágyakozni vagy legyünk vágyak nélküliek? Nyilvánvaló, hogy vágyak és vágyak között óriási különbségek vannak. Vannak teljesíthető és vannak beteljesülhetetlen vágyak, léteznek építő de sajnos romboló vágyak is. Azonban aki nem vágyakozik semmi után, az lemond az életről, az lemond a reményről. Istennek elmond-

hatjuk vágyainkat, a legtitkosabbakat is, mert meghallgatja és komolyan veszi szándékainkat. Meghallgat minket és válaszol is a legteljesebb találkozásban, az imádkozásban.

Ádvent böjti időszak. Az adventi koszorúkon meg-megjelenő lila szín is erre emlékeztet. Istenhez fordulásunk intenzív időszaka lehet ez, ha el tudjuk engedni a világi javak utáni vágyakozást, ha nem futkosunk ád-

vent minden *áldott* napján ajándékokat, ünnepi ételeket, díszeket vásárolni, ha nem temetkezünk bele gondjainkba, hanem elhatározzuk, hogy naponként leülünk húsz percet az Úrral. Beszélgetni. Vágyakozni. És a mi Urunk reménnyel ajándékozza meg a hozzá fordulót.

Lehet-e nagyobb karácsonyi ajándékunk ennél: Isten tenyerében tudni egész életünket?

„A vágyakozásban olyan *erő* rejlik, amely képes szétfeszíteni a betont, képes széttörni azt a páncélt, amelyet azért építettünk magunk köré, hogy érzéketlenek legyünk a másik világa iránt. A vágyakozás megnyitja szűk világunkat. Nyitva tartja fölöttünk a horizontot. A vágyakozás nem zárkózik el az élet rettentés tényei elől, viszont rávezet minket annak a *reménynek* a nyomára, amelynek segítségével *képesek vagyunk szembenézni a valósággal, anélkül, hogy kétségbeesnénk miatta.*” (Anselm Grün)

**Áldott adventi
várakozást-vágyakozást
és örömteli, boldog Karácsonyt
kívánunk minden kedves
Olvasónak!**

Ádvent az újrakezdés ünnepe. Kulcsszava a puszta. Néhány évvel ezelőtt tartottam a szeretetházban egy előadássorozatot a Bibliáról, annak keretében mondtam el többek között, hogy a puszta a Szentírásban nem romantikus hely, nem valami pihenő, nem a nyugalom szigete. Ellenkezőleg, a puszta a semmi, az előzmény nélküiség, a hely, ahol az ember teljesen kiszolgáltatott. Minden megújulás itt kezdődik. Itt az ember nem hivatkozhat semmire, nem beszélhet a múltjáról a származásáról, korábbi hőstetteiről. A pusztában az ember szemtől szembe áll az Istennel. A pusztában nincs vissza út, csak az Isten hangja után előre. A pusztában el lehet veszni, el lehet tűnni, ugyanakkor a pusztában az Isten a bűnöket is elveszi. A régi zsidók kiűzték a pusztába a bűnbakot miután rámondták a nép vétkeiket, a pusztában az Isten teljesen megújítja a népet, miután kivezeti őket Egyiptomból. A pusztából indul Ábrahám, Dávid és Illés. A hagyomány és a vallás olyan, mint a város, kijelölt útvonalak és jelzőtáblák vannak, meghatározott célok, jól ismert utcák, biztos pontok. Nem mehetek arra, amerre akarok, az utcán kell mennem, ahol a többi ember. Egy-egy irányt megváltoztathatok, de nem vagyok szabad mégsem. Az utcák, a házak, a templomok, a boltok megszabják utamat. Kötöttség, de egyben védelem is, hisz minden ismerős, bejáratott. Belesimulhatok a tömegbe, teszem azt, amit ők, nagy baj nem lehet. Legalábbis azt gondolja az ember. Hamis biztonság ez. Akkor, az előadásban nem gondoltam, hogy a puszta nem csupán egy bibliai kulcsfogalom, de életünk része is. Időnként eljön a puszta ideje. Annak az ideje, mikor a biztonságot adó otthont el kell hagyni, legyen akár család, akár iskola, akár a szülőfalu, vagy egy hely, egy közösség, amely a biztonságot adta. Ezt az ember fájdalommal teszi. Nem hiszem, hogy Ábrahám mosolygott, mikor elhagyta otthonát, vagy Mózes a fáraó udvarát.

Keresztelő János a puszta embere, aki a társadalom konvencióit nem követi, nem futja meg tiszteletköreit, nem hajbókol a királynak, nem fél a tömegtől, a népszerűtlenségtől, nem megy a közhangulat után. A ruha alapján mondták meg az akkoriak, hogy ki milyen társadalmi, vallási, politikai vagy éppen gazdasági csoporthoz tartozik, de ő ezzel sem törődik, teveször ruhát húz, így őt nem lehet sehová besorolni. Nem akar másról tudni, mint a szóról, az igaz, tiszta szóról, amit az Istentől kapott. Összekuszálódott viszonyaink között, megmerevedett csoportjaink között, kialakult táboraink között, csak az előre megrajzolt utcákon mehetünk. Ezért ő kimegy a pusztába új utat készíteni. Egyenes utat ember és Isten között. Jézus ezt a gondolatot elfogadja. Nem lehet tiszta viszonyokat teremteni az emberek között anélkül, hogy először ne mutatnánk egyenes utat az Isten felé. Különösen akkor, mikor az ember abban bi-

Ócsai Zoltán cikke

zonytalanodik el, hogy ki a barát, ki az ellenség. Vannak helyzetek, mikor a jóakarát is kevésnek bizonyul, mikor az őszinte emberi szót kiforgatják, mikor különös módon minden összekeveredik.

Biztosan sokféle emberi közösség van, amelyben vannak használható, bevethető módszerek, ahogyan Keresztelő is mond sok mindent az embereknek, kinek-kinek azt, amire szüksége van. De ő maga is tudja, hogy amit ő hoz, az kevés. Jön valaki, aki nagyobb nála, mert nem csak egy utat lát maga előtt, hanem azt is tudja, hogy az hová vezet. Emberi tragédiánk, hogy sokszor nem látjuk szavainknak, tetteinknek, módszereinknek a végét. Nem tudjuk, hogy ami most győztes taktikának tűnik, abból mi lesz. Emberi tragédiánk, hogy azt hiszünk, vezet görbe út az Istenhez, lehet csalni, lehet blöffölni.

Azok vagyunk, amit megeszünk. Ez nem csak az étel igaz, hanem fokozott mértékben minden lelki szellemi táplálékra is. Amit eszünk, amivel táplálkozunk, amitől várjuk a megújulást, azok vagyunk. Ha azt gondoljuk, hogy a kenyér a fő kérdés, igazunk lehet, találhatunk is megoldást, de kínzó kérdéseink ott lüktetnek a fülünkben megválaszolatlanul. Ugyanígy félmegoldásokkal áltatjuk magunkat, ha szervezeti, ha jogi, ha gazdasági, ha politikai, ha kegyességi kérdéssé degradáljuk hitünk dolgait. Ezek mind benne vannak, de csak a konvenció szintjén tudjuk kezelni az általuk felvetett problémákat. Ki kell menni a pusztába. A zsidóság és a keresztyénység mindig úgy definiálta magát, mint Isten vándorló népe. A vándorlás egyik nagy terhe, ugyanakkor előnye is, hogy az ember nem vihet magával felesleges dolgokat. Újra és újra kénytelen válogatni holmijai között, kénytelen a felesleges dolgait kidobni.

Vagy egy másik képpel, olyan ez, mint az aratást és a csépelést követő szórás, a hagyományos módszere annak, hogy kiválogatják a magot az értéktelen pelyva közül. Feldobálják lapáttal, szórólappal a kicsépelte gabonát és a szél a könnyű pelyvát kifújja, a mag pedig ott marad. Vannak emlékek és dolgok, amelyeket elfúj a szél. Ügyek és sértődések, fontos kérdések és vélemények. Valószínűleg sok üres szavunkat is elfújja szél. De hiszünk, hogy Isten épp azért küldte Fiát a földre, hogy minket ne fújjon el a szél

Nagyon sok holmival, rengeteg csomaggal érkezünk Pécsre, és nem a bútorokra gondolok elsősorban. Soha még ennyi szeretetet nem kaptunk, mint az utolsó hetekben Győrben. Nehéz és hosszú is volt az út. A szél, a csendes szél szép lassan kifújja a pelyvát az emlékeink közül is, de maradnak azok az emberek, akiket ajándékként kaptunk, akikhez mindig is közel maradunk.

*Világítsa meg az arcát rajtunk az Úr
és adjon nekünk békességet!*

Évekkel ezelőtt egy Cantate vasárnapi prédikációban hallottam ezt a gondolatot: „Testvéreim! Sokan találgatják, vajon milyen az a mennyország? Mit kell ott csinálni? Nem tudom. De abban bizonyos vagyok, hogy énekelni, azt kell!” Hitem szerint a karácsony egy szelet mennyország. Hiszen Jézus Krisztus születése az Isten megváltó szándékának kinyilatkoztatása. Érthető és nyilvánvaló tehát az ünnep hatása az alkotó művészekre. Mi volna inspirálóbb hatású érzelmekre és intellektusra egyaránt, mint a legnagyobb misztérium, a „Megtestesült Isten” csodájának ünnepe! („...et incarnatus est...” amint a Credo szövegében hangzik)

„Hadd zengjen énekszó, Fel, égig ujjongó!

A karácsonyi ünnepekör egyik vezérdallama a XII. századból.

Keletkezése azért érdekes, mert Szűz Mária názareti látomásához hasonlatosan a dal szövegének „lejegyzője” is egy vízióban látta az örvendező angyalok táncát és maga is táncra perdült. A legenda szerint ebből az álmából ébredve írta le egy furcsa latin-német nyelvegyen a dal szövegét (In dulci jubilo – Édes örvendezésben). Később ez a szöveg egy ismeretlen forrású dallammal kapott szárnyra. Ebben a formájában él ma is, Evangélikus Énekeskönyvünk 151. számú éneke. Zeneszerzők sokasága dolgozta fel különböző karácsonyhoz kötődő művekben. Népszerűsége nem csupán a dallam kellemének tudható be, hanem születésének misztikus körülményei miatt jól illeszkedik a karácsonyi történetben szereplő csodák sorozatához.

„Fel útra, ti hívek, Ujjongva, vidáman, Ó, jertek, ó, jertek, vár Betlehem!

Egyike a legismertebb karácsonyi dallamoknak. Népszerűségét mutatja, hogy sokféle feldolgozásban együttesek, szólisták, hangszeresek és zenekarok adventi-karácsonyi koncertprogramjának állandó műsorszáma. Énekeskönyvünk 163. számú éneke. Keletkezése mintapéldája annak a jelenségnek, ami sokszor tapasztalható egyházi dallamok esetében. Számtalan népszerű, világi dallam szakralizálódott a kereszténység története során. Gyakorta előfordul, hogy csak sejtjük a dallam eredeti funkcióját, mivel a „megboldogult” szöveg csak a szájhagyományban élt, majd elveszett, így ezek a dallamok egyházi szövegük miatt nyertek halhatatlanságot. Ebben az esetben azonban ismert a dal pedigreje; egy Angliába száműzött francia apát hozta magával a szöveg első versszakát, majd saját ihletettségből megtoldotta azt három további szakasszal. E vers és egy portugál tengerészdal házasságából jött létre ez az ének, amely ma már a világ minden táján ismert.

„Mennyből jövök most hozzátok, Jó hírt mondok, jer, halljátok!

Aki mellett nem szabad szó nélkül elmenni, az maga egyházalapítónk, Luther Márton. „A bátorlelkű hithős egyszersmind Istentől ihletett vallásos költő, a teológiával rokon musica sacra avatott lantosa is volt.” Luther zenei és költői életműve

meghatározó része egyházunk istentiszteleteinek. Kortársai is feljegyezték róla, már fiatal korában is, mennyire jó zenei képességek birtokában volt. A „wittenbergi fülemile” kifejezés a nürnbergi mesterdalnoktól Hans Sachstól származik.

Luther alkotói életművét eredendően mégsem zenei és költői képességeinek köszönhetjük, persze ezek nélkül nem lenne olyan értékes. 1523-ban hírt kapott két holland hittársáról, akiket meggyőzésükért folytatott tusakodásuk végén máglyán égettek meg. Az ekkor már negyven éves reformátor fájdalmaikat egy balladában énekelte ki magából, ez volt a dalszerzői életmű első alkotása. Később több középkori himnusz dallamára írt verset, vagy a zenét és a szöveget egymáshoz kötve önmaga alkotott új, eredeti kompozíciókat. Ilyen például egyházunk himnusza az Erős vár a mi Istenünk is.

„Mostan kinyílt egy szép rózsavirág, Akit régen várt az egész világ.

A betlehemezés szokása is fontos, sokak által kutatott és feldolgozott hagyomány a népi és az u.n. magas művészetben egyaránt. Nálunk, a magyar kultúrkörben a pásztorjáték dramatizált formában játssza el Krisztus születésének történetét. Nem ritkán összefonódva a régi pogány, jövendőelő, regelő népszokással is. A téli napfordulót az ősi, kereszténység előtti kultúrák is ünnepelték. Ezért van az, hogy a bibliai kerettörténet kiegészült a jövendőmondó, jókívánásokat regelő sámánénekekkel. Ez a furcsa kettősség kizárólag a Kárpát-medence kultúrölcsejében született meg. Értékes néprajzi örökségünk. A pogány babonavilág és a keresztény hagyomány egybefonódott a pásztorjátékok dramaturgiájában. Népi dallamaink közül is őriz az egyházi népének-gyűjtemény – felekezettől függetlenül – számos páratlan gyöngyszemet. Énekeskönyvünk 551. éneke, egy régi stílusú népdal, a Mostan kinyílt egy szép rózsavirág, e dallamkincs méltó darabja.

„Ím, jászlad mellett térdelek, Ó, Jézus, üdvösségem.

Bach munkássága sok karácsonyi muzsikával gyönyörködteti az utókort. Nem is bocsátkoznék abba a felsorolásba, amit úgyis csak felszínesen lehetne kivitelezni. Életműve olyan gazdag, tehetségének hatása olyan átütő, hogy csupán csodálni lehet, de felérni hozzá képtelenség. Feldolgozásai olyan zenei festmények, amik legnagyobb szerencsénkre bármelyik templomban „láthatóvá” válhatnak, csak megfelelő zenei apparátus kell hozzá. 161. számú énekünk ennek a méltán páratlan dallamvilágnak az egyik kis darabja.

Végezetül Bach karácsonyi muzsikájáról hadd osszam meg egy gondolatomat. Köztudomású, hogy Bach egyházi szolgálatait teológiailag is nagyon képzett volt, aki lelki alkatánál fogva, mint művész és mint ember érzékeny közelségben állt a teremtő Istennel. Nem hiába nevezik az „Ötödik Evangélistának”. Karácsonyi muzsikáját hallgatva mindig azt érzem, ezekben a dallamokban, a születendő gyermekről szóló zenékben nem a Golgota Krisztusról, hanem a dicsőségben feltámadott Húsvéti Krisztusról éneklő saját evangéliumát.

Az ádvent gyermekek és fiatalok között különös értelmet kap. A kicsinyek közvetlen közelében sok mindent másképpen lát az ember. Hiszen az a fajta vágyakozás, vára-
kozás, ahogyan az apróságok a Kisjézus eljövételére várni tudnak, semmi mással össze nem hasonlítható.

Fiataljaink vára-
kozása a szalagavató ünnepre, vagyis „iskolai nagykorúságuk” beteljesedésére szintén egyedülálló érzés.

A felnőttek lelke is telve van kívánságokkal, igyekezetekkel. Nincs olyan óvó néni, osztályfőnök, aki ne vágya arra, hogy szerethessen, szeretve legyen és a rábizottakat szeretet vegye körül.

„Ilyenkor decemberben” mindnyájan számadást készítünk.

Ádvent a Péterfyben

Hallgatóné Hajnal Judit

Iskolánk több mint egy évtizede egyedülálló kapcsolatot ápol az Amerikai Egyesült Államokban, Kalifornia államban található evangélikus Concordia University Irvine-nal. A partnerkapcsolat egyik pillérét a Missouri Szinódus által Magyarországra delegált angol anyanyelvű vendégtanárok jelentik, akik túlnyomó többsége szintén a Concordia Egyetem hallgatója volt. Ezek az amerikai tanárok a magyarországi evangélikus iskolákban dolgoznak, tanítanak, missziós munkát végeznek, biblia köröket vezetnek, ifjúsági csoportoknak kínálnak programokat. Iskolánk amerikai misszionárius tanára Sarah Berta-Somogyi. A következőkben ő osztja meg velünk élményeit annak kapcsán, hogy nemrég a Concoridiáról, amerikai fiatalok egy csoportja a győri Péterfybe látogatott.

A 37 fős amerikai csoport november 9-én érkezett Győrbe a kaliforniai Irvine városából, a Concordia Egyetemről, a “Félév a Föld körül” című egyetemi kurzus keretében. Minden második évben meghirdetik ezt a programot a Concoridián, amikor is tanárok és hallgatók útra kelnek és bejárva a világot tanulnak. Beleköstolnak az adott ország kultúrájába, irodalmába, történelmébe, megismerkednek annak nyelvvel, szokásaival, igyekezvén segítséggel meghálálni az ott élők vendégszeretétét.

Magyarországot megelőzően hét országban jártak már, például Mongóliában, Kínában, Etiópiában és Indiában, ahol az ottani Szent Teréz Otthonban töltötték hosszabb időt. Utazásuk célpontjával azért Győr városát, és iskolánkat választották, mert a Concordia Egyetem hosszú évek óta élő kapcsolatot ápol magyarországi Evangélikus iskolákkal (kétévente angol nyelvű bibliai tábort szerveznek az

egyetem hallgatóinak vezetésével), magam pedig, volt Concordia hallgatóként és most a Péterfy tanáraként, boldogan segítettem magyarországi tartózkodásuk megtervezésében, bonyolításában.

Megérkezésüket követően ők tartották gimnazistáinknak a szokásos hétfői reggeli áhítatot. Itt megkapták a fiatalok azt az ígét (Zsid 11) amely a hét témájával szolgált: “Szuperhősök a Bibliában”. Együtt, angolul és magyarul dicsértük Istent, majd elkezdődtek az órák. Az angol órákat szinte teljes egészében az amerikai fiatalok vették át, háromfős csoportokban tanították diákjainkat. Minden napra jutott egy-egy bibliai szuperhős, a diákok megismerkedhettek azok történetével, és arról beszélgethettek

Gyakrabban tekintünk Krisztusra, gyakrabban gondolkodunk arról, hogy emberségünk gyökerei hol lelhetők föl.

Mindezt közösségben is megtesszük a reggeli áhítatok alkalmával, a csendes percek imáiba merülve, a délutáni ádventi osztály-

klub foglalkozásokon, a szülőikkel eltöltött estéken, a koncertek, zenei szolgálatok alkalmával, az egymás asztalára csempészett apró ajándékok formájában vagy az érkező mosolyába rejtve.

Ily módon vára-
kozva-vágyakozva arra, hogy elérkezzen az ünnepkör beteljesülése, s gyülekezeti, majd meghitt családi közösségünkben lágyan-puhán betakarjon bennünket a megszületett Megváltó szeretetpalástja.

vajon az ő életükre vonatkozóan mit jelenthet mindez. Először is Jézusról, mint a legfontosabb hősünkről beszélgettünk, hogy mit jelent hitünk Jézus Krisztusban, s miként van jelen a hit a mindennapjainkban. A komoly délelőtti beszélgetéseket kötetlenebb délutáni programok oldották fel. Két hétig minden délután meg-

telt az iskola amerikai és magyar fiatalokkal: zene és tánc, színjátszó csoport, kézműveskedés és társasjátékok, valamint sport várta a péterfys diákokat, hogy ismerkedhessenek, beszélgethessenek az amerikai egyetemistákkal.

Pénteken este az iskola aulája táncszállóvá változott, és magyarok, amerikaiak vidáman tanulták, járták a magyar néptáncokat.

Szombat délután vacsorára hívták a magyar családok a vendégeket. Az estét követően sokan azt mondták nekem, hogy nemcsak a magyarországi tartózkodásuk, de az egész világszerte utazásuk csúcspontja ez a vacsora volt, mikor részesévé válhattak egy vendégszerető magyar család életének.

A második héten a kaliforniai csoport egy szép zenés műsorral kedveskedett az Evangélikus Szeretetház lakóinak. Nyolc ügyes péterfys gimnazista segítségével mód adódott egy kis beszélgetésre is az idős emberekkel. A csoport győri programjának lezá-

rásaként újra összegyűltünk az Öregtemplomban, közösen megfogalmazott imával hálát adva Istennek az együtt töltött időért.

Sok-sok felemelő pillanata volt ennek a két hétnek, amerikai társaim, magyar diákjaim is oda-odajöttek hozzám megosztva érzéseiket, gondolataikat velem. Egyszer egy izgatott amerikai ismerősöm mondta el nekem, hogy éppen egyik diákunkkal beszélgetett a hitről, hogy Jézus halála és feltámadása újra visszasegít-

tett minket Istenhez. Csupán magunk, magunkban nem üdvözülhetünk, nem tudjuk összetört kapcsolatunkat megjavítani, de Jézussal és az ő kegyelmével igen. Másszor egyik diákom jött oda hozzám és próbálta elmagyarázni mit érzett az amerikai áhítat után. Megfogalmazta, hogy ez a közös áhítat megerősítette hitében, Jézus Krisztusban és arra ösztönzi, hogy élje meg a hitét itt Magyarországon. Természetes, hogy egymás kultúrájának megismerése fontos és szép dolog, de ami még ennél is sokkal fontosabb a biztos tudás, hogy bár egy óceán választ el bennünket egymástól Krisztusban összetartozunk, testvérek vagyunk.

Testvérek az óceán túlsó partján

Berta Somogyi Sarah Jane

Iskolánk, a Péterfy Sándor Evangélikus Gimnázium, diákjainak nem csak a nagy vereség vagy a város egyháztörténeti jelentősége jut eszükbe, ha meghallják Augsburg nevét. Számukra ennek a városnak a neve összekapcsolódik egy kiváló lehetőséggel. Évek óta működik az augsburgi nagy hagyományokkal rendelkező Anna Barbara von Stetten Lánygimnázium és Reáliskola valamint a mi iskolánk között egy partnerkapcsolat. Mindkét iskola fontosnak tarja, hogy a diákok egy más országot, annak kultúráját és az ott lakó embereket közelebbről megismerhessék. Számunkra ez a lehetőség a nyelvismeretek fejlesztéséhez is hozzájárul.

Gimnazistáink egy kis csoportja (2012-ben 13 fő) évente egyszer, októberben, egy héti egy-egy német család vendégszeretét élvezve és a kint eltöltött egy hét alatt bepillantást nyer az ottani diákok életébe, a német családok életvitelébe és az augsburgi iskola szervezésében számos nevezetességet is láthat. Visszalátogatásra is sor kerül. Tavasszal a mi diákjainkon a sor, hogy kis országunk iránt felkeltsék az érdeklődést.

Idén október 12. és 20. között került sor a csoportunk kiutazására. A mai technika segítségével a diákok már jóval a kiutazás előtt kapcsolatba léptek egymással, de még így is voltak, akik izgultak, hogy vajon milyen lesz egy hét a család nélkül. Aggódtak, hogy nem tudják majd megérteni, amit mondanak nekik, vagy nehezen megy a beszéd idegen nyelven. Kíváncsian várták, milyen lesz a partner, megtalálják-e a közös hangot egy idegen család tagjaival. A hosszú vonatút után nagyon barátságos körben fogadtak minket a pályaudvaron.

Innentől gyorsan teltek a napok. Számos programot terveztek mind az iskola mind a családok, hogy a magyar diákok minél többet lássanak, minél több élménnyel gazdagodja-

nak ez alatt az egy hét alatt.

Augsburg városában láthattuk az a templomot, ahol Luther Márton tárgyalt Cajetan kardinálissal, azt a házat, ahol a tárgyalások alatt lakott és az ajtót, amelyen keresztül menekülnie kellett. Sétáltunk a legrégebbi szociális lakóegyedben, megnéztük a város híres bábszínházát.

Képet kaphattunk Bajorország dicsőségéről és gazdagságáról, amikor a müncheni Residenzben és a neuschwansteni kastélyban sétáltunk, ámulva a sok szép berendezési tárgyon és a díszítésen. Közös történelmünk is hangsúlyt kapott a kirándulás során. Az Ulmi Donauschwaben - Múzeumban a nálunk sváboknak nevezett németországi gyökerekkel rendelkező népcsoportok életéről néztünk meg egy nagyon érdekes kiállítást, amiben sok magyar vonatkozás is volt. A bátrabbak pedig egy pillantást vehettek a városra és környékére az Ulmi Münster tornyának a tetejéről.

Diákjaink számára a kirándulások után általában valamilyen közös programot szerveztek a vendéglátók.

Reggelente még álmosak voltak a fiatalok, halkán beszélgetve osztották meg egymással az előző napi történeteket, mit ettek, mi volt más, mint otthon, milyen programokon vettek részt este.

Amikor letelt az egy hét diákjaink fájt a szívvel búcsúztak el vendéglátóiktól, remélve, hogy az a pár hónap a viszontlátásig hamar eltelik és akkor ők, mint vendéglátók ugyanilyen tartalmas hetet szerveznek nekik.

Számos tapasztalattal gazdagodtak a fiataljaink. Rájöttek, hogy érdemes nyelveket tanulni és minden alkalmat meg kell ragadni, hogy a már megtanult nyelvet gyakorolják. A bajor családok vendégszeretete pedig segített abban, hogy mindehhez pozitív élmények kapcsolódjanak.

A titokzatos várapozás

Marekné Stubán Beáta

haladva énekelve, dúdolva, furulyázva hallhatjuk ezt a fülbemászó dallamot, ami azt jelenti, hogy újra elközelt a várapozás ideje.

Az alsó tagozatosok életében ez a pár hét titkokban, izgalomban és programokban bővelkedő időszakot jelent. A reggeli áhítatok gyertyagyújtása, a közös éneklés mind azt sugallja, hogy valamennyien megpróbálunk ebben az időszakban kicsit mások, kicsit jobbak, kicsit figyelmesebbek lenni mások felé.

A kicsik ilyenkor „angyalszárnyat öltenek”, hogy őrangyalokként figyeljenek arra az osztálytársukra, akinek a nevét húzták az „angyalkás” játékban. Mindezt a titokzatoság szele veszi körül, hisz csak az utolsó tanítási nap derül ki, hogy kinek ki volt az őrangyala.

Minden évben izgatottan várják az alsósok a Mikulás érkezését. A nevezetes napok közül decemberben elevenítjük fel a Luca-nap népi hagyományait.

Adventi hírnök friss fenyőág....- az iskola folyosóján végig-

Ebben az időszakban látjuk vendégül a leendő elsőöket, akik egy délután közös játékban, egy délelőtt pedig egy „igazi” tanítási órán vehetnek részt az elsőökkel.

A legtöbb osztály verssel, közös zenéléssel vagy betlehemes játékkal készül arra, hogy az év utolsó tanítási napjaiban szüleinek kedveskedjen.

Amikor várapozásunk negyedik gyertyáját is meggyújtjuk, már lesz annyi fény, hogy felfedezhetjük az angyalt, aki kézen fogva vezet bennünket Karácsony Szent ünnepéhez.

A gyülekezeti újság hasábjain már többször is beszámoltunk a neuendettelsai Laurentius-Realschule-hoz fűződő kapcsolatunkról. Immár negyedik alkalommal sikerült támogatást szereznünk az Európai Uniótól egy közös projekthez. Az *Egész életen át tartó tanulás program Comenius akciója* keretében újabb két éven keresztül dolgozhatunk úgy együtt, hogy a projekt során felmerülő költségeket pályázati pénzből fizetjük. Így diákjainknak lehetőséget biztosítunk nyelvyakorlásra, kreativitásuk megélésére, egy másik ország megismerésére, anélkül, hogy a családokat anyagilag megterheljék.

A 2012 szeptemberében elkezdődött projekt témája közel áll a gyerekekhez: kirekesztettség, beilleszkedés egy idegen környezetbe, más szokások, kultúrák elfogadása. Az iskolán belül is felmerülő problémákat kicsit kitágítva, két ország közötti szinten akarjuk megközelíteni, ezzel is felkészítve őket egy esetleges hosszabb külföldi tartózkodásra, hiszen a mai fiatalok közül már sokan tanulnak, dolgoznak egy ideig más országban. Ezeket a gondokat és megoldásukat egy közösen írt musicalben szeretnénk szemléltetni.

A két év során sok feladatunk van: a fiatalok ötletei alapján össze kell állítani a történetet, meg kell írni a jeleneteket, zenét kell keresni, illetve szereket a betétdalokhoz és a táncokhoz. Ezután már „csak” be kell tanulni és elő kell adni... A munka részben a magyarországi és bajorországi találkozókra, részben itthon folyik.

2012. október 11-18. között először a mi iskolánk diákjainak volt lehetősége ellátogatni Bajorországba. Hiva-

Új projekt régi ismerősökkel

Jankowska Ágnes és Montovayné Krupla Ildikó

talos programunk szerint a musical történetén dolgoztunk. Délutáni műhelymunka keretében igyekeztünk ötleteket gyűjteni. Itt máris kiderült, hogy mennyire ismerjük saját magunkat, gyengeségeinket, erősségeinket, de az is látszott, hogy mennyire zavarnak a számunkra idegen szokások, mennyire vagyunk toleránsak. Az óralátogatások, közös programok, a családotknál töltött idő, no meg a gyerekek fantáziájának sok lehetőséget vetett fel.

Neuendettelsauban kedves vendéglátó családotknál kaptunk szállást. 13-14 éves diákjaink némi izgalommal néztek a találkozás elé: vajon meg tudják-e értetni magukat, milyen lesz az a másik család, lesz-e honvágyuk. Az idén nemcsak németül tanuló diákok utazhattak Németországba, hanem néhány angol társunk is vállalta a többletmunkát, szereplést. Nagy örömkre valamennyien azzal a tapasztalattal tértek haza, hogy mégiscsak érdemes nyelvet tanulni.

A projektmunka mellett sok szabadidőnk is volt, így megismerkedhettünk a környező városokkal. Jártunk Nürnbergben, ahol sok ismerős arcot láthattunk, mert ekkor zajlottak a bajor-magyar egyházi együttműködés 20 éves évfordulójának rendezvényei. A város szépsége az eső ellenére is megfogott bennünket. A következő napokban Rothenburgban és Ansbachban már a varázslatos őszi tájban gyönyörködve sétáltunk.

Az egy hét gyorsan elrepült, tudtuk, hogy a búcsú nem végleges, hiszen német társaink februárban készülnek hozzánk. Folytatjuk az ötletelést, és igyekezünk színpadí formába önteni elképzeléseinket. Az előadásra 2014 tavaszán gyülekezetünk tagjait is szeretettel várjuk.

**Insula
Lutherana**

Egyházi textiliák
műhelye

Az **INSULA LUTHERANA** egyházi varroda egyházi textiliák készítésén túl kosztümök, blúzok, szoknyák, női alkalmi ruhák szabását, varrását is vállalja. Alakítások javítások nők és férfiak részére egyaránt.

mobil: 20/824-4619

web: varroda.netia.net

e-mail: varroda.lutheran@gmail.com

Semmi sem hasonlítható a vershez, semmi sem olyan életszerű, olyan valóságos, semmi sem olyan megragadó.

Most szinte látom, hogy sokan csak csóválják a fejüket, de komolyan gondolom, mert a vers olyan, mint az élet, döntő pillanatai röviddek, villanásszerűek. Gesztusok, jelzések, hangok, illatok alapján tájékozódunk sokszor. Egy-egy szemvillanás sokszor örök barátságot jelent két ember számára. Épp olyan ez, mint a versek. Tömörök, tiszták, koncentráltak. Verset írni, olvasni, adni, énekelni nagyon nagy kincs. Vagy mint a népdal, a tánc, vagy maga találkozás. Egy randevú meghatározza az egész napot, készülődés és izgalom, visszazámlálás, majd utána a kavargó gondolatok, mi is történt valójában. Nürnberg a találkozás ünnepe volt. Elsősorban találkozás azokkal, akikkel

lelkészek, művészek, hogy megünnepeljék a találkozást. Hisz a bajor-magyar testvérkapcsolat 20. évfordulóját ünnepeltük. 20 éve igyekszünk egymást megajándékozni azzal, amink van, amire a másikonak szüksége lehet.

Nagyon sok anyagi támogatást kapott egyházunk az elmúlt években a bajoroktól, mi pedig igyekszünk ezt azzal hálálni, hogy jól költjük el

Nürnberg, Nürnberg! Milyen messze van!

Ócsai Zoltán

a pénzt, fiatalokra, öregekre, misszióra, szeretetszolgálatra. Iskolánk is kapott már sokat éveken keresztül, most azon voltunk, hogy szívünket-lelkünket kiteve, színvonalas műsorral ajándékozzuk meg a résztvevőket. Azt hiszem, ez sikerült. Néptánc és ének, katonadal és vers, dobok, hegedű, fuvola és gitárok, de ami a lényeg, őszinte kiállítás jellemezte a diákokat. Mindannyian nagyon büszkék voltunk. Mi mindent megtettünk, amit tudtunk. Akik hallották, tudják. Olyan volt az egész, mint egy vers, egy

együtt élünk, együtt dolgozunk. Akikkel nap mint nap találkozunk. Milyen jó beszélgetni azokkal, akiket szeretünk, de valahogy soha nem jut idő egymásra. A hosszú út ajándék az egymást szeretőknek, a közösségnek. De találkozás azokkal is, akiket szintén nagyon szeretünk, de az ország másik felén lagnak és csak nagyon ritkán találkozunk. Más gyülekezetek, iskolák tagjaival, régi alkalmak szereplőivel. Nürnbergbe az ország különböző részeiből indultak buszokkal, autókkal diákok, tanárok, gyülekezeti tagok,

kis ajándék, néhány alaposan átgondolt szó, kimondott és elhallgatott gondolatok. Egy szülőnek, egy tanárnak, egy nevelőnek, egy lelkésznek az az álma, hogy amit mondott, tanított, hirdetett, az nyitott fülre találjon, hogy álma valóra váljon. Az Istennek is van álma, mi vagyunk azok. Egy ihletett pillanatban, egy jól sikerült előadásban mindenki érezheti, hogy itt „sűrűl Isten álma”. Ez történt Nürnbergben, aki ott volt, tudja.

Az év végéhez közeledve általában visszatekintünk az elmúlt esztendő történéseire, eseményeire. Az előző számban már ismertettük az első félév alkalmait, most folytatjuk.

Június elején rangos eseményen vettünk részt. Az Egyetemi csarnokban a regionális ki mit tud-on neves zsűri előtt lépett fel az Insula Dalárda. (Énekarunk ebben az évben alakult a Szeretetház és a Péterfy-iskola bátrabb lakóiból, diákjaiból.) Vidám népdalcsokkal készültünk, és a felkészülés meghozta a maga eredményét, hiszen a második helyen végeztünk.

Nyáron a szabadtéri programokat helyeztük előtérbe. Sétákat szerveztünk, kiállításokat néztünk meg, és több hangulatos szalonasütést tartottunk. Ez utóbbi alkalmak mindig kellemesen telnek, lakóink szép számmal vesznek részt rajtuk, az előkészítés és a sütögetés közben egymásnak is segítve. Vendégül láthattuk az ásványrári nyugdíjas tánccsoportot, amely magyar és cigány táncokat adott elő. Műsoruk különösen tetszett lakóinknak, hiszen korban hozzájuk közelebb álló asszonyok szere-

peltek. A gyárvárosi dalkör őszi dalcsokkal látogatott közénk. Színvonalas műsoruk után közös nótázásra került sor.

„Soha nem annyira öreg az ember, hogy már semmit se érjen.” (Marlo Morgan)

Tubánné Bokor Éva

November végén megszerveztük az immár hagyománnyá vált házi „ki mit tud?”-ot. A versengés győztesei a következők voltak: Ének kategóriában:

- I. helyezett: Horváth Sándor - Szalai Jánosné
- II. helyezett: Matyasovszky Ernőné
- III. helyezett: Szabó Miklós

Vers kategóriában

- I. helyezett Borbás Lajosné
- II. helyezett Limp Kálmánné
- III. helyezett Nagy Gézi

Az adventi időszakra készülődve közösen készítjük el az adventi koszorúkat, díszeket, december 6-a közeledtével pedig a Mikulás-ajándékokat. A karácsony előtti napok programokban gazdagok lesznek. Közénk látogatnak az evangélikus óvoda és iskola tanulói. Némethné Varjasi Ildikó énekelt zsoltárokkal örvendeztet meg bennünket. Fellép nálunk az Advent-kórus. A karácsonyi istentiszteleten lakóink ajándékozzák meg egymást versekkel, énekel. Karácsonykor mindig érezzük testvéreink jóindulatát, hiszen ilyenkor adományok érkeznek hozzánk, ezzel is emelve az ünnep hangulatát.

**„Legyen ma templom minden ember szíve,
Melyben a lélek szárnyat bontogat!
Karácsony édes ünnepén,
Legyen imádság minden gondolat.”
(Móra László: Karácsony édes ünnepén)**

A nyár folyamán két tábornak adott helyet a Nádorvárosi templomunk alagsora.

Július második hetében Józsué könyvének öt történetét dolgoztuk fel gyülekezetünk VI. nyári napközis táborában, melyet idén a megnövekedett létszámra való tekintettel a tágas, kellemesen hűvös alagsorban szerveztük meg. 46 óvodás és kisiskolás gyermeknek hirdettük az örömhírt hétfőtől péntekig. Mindannyian, kicsik és nagyok, résztvevők és segítők szívünkre vettük az igei bátorítást, a heti aranymondást:

Légy erős és bátor, ne félj és ne rettegj, mert veled van Istened az Úr mindenütt, amerre csak jársz!"(Józsué 1,9). Évközben minden héten várjuk ezt a korosztályt váltakozva Ovis órára és Gyermekkörre a Liezen-Mayer utcába, sőt az iskolai tanszünetekben 1-1 egész napot együtt tudunk tölteni. Jelenleg az őszi gyermeknap áldásaira

örömmel gondolunk vissza, a karácsonyi gyermeknapra pedig izgatottan készülünk.

Augusztus közepén angolul beszélő fiataljainké volt 1 hétig a templom. Régi tervünk vált valóra az I. angol nyelvű napközis tábor megrendezésével. A gyermekhéhoz hasonlóan a nap itt is mindig áhítattal, imádsággal és énekléssel indult. *"The water of life"* volt a hét témája, kizárólag angol nyelven folyt a beszélgetés. Azóta folytatásként havonta egyszer összegyülekezik a kis csapat a nádorvárosi lelkészi hivatalban. Áhítattal, énekléssel kezdődik és beszélgetéssel folytatódik az együttlét. Szeretettel várjuk a nyelvet beszélő ifjakat és a dolgozó felnőtteket is.

Az alkalmakról friss információkat a honlapon találnak, érdeklődni a 06-20-416-3501-es telefonszámon lehet.

Mesterházy Zsuzsanna

A kis csillag a milliárdnyi többi között állt fenn az égen. Végtelenül messzi kis fehér pont volt csupán. Senki sem

vette észre - éppen ez volt bánata. Hajnalban nem az ő fénye világított a legerősebben, nem ő volt az Esthajnalcsillag. A Nagy Medve sem ő volt, de még csak a gyeplő sem a Göncölszékér rúdjánál.

Amikor látta, hogy a betlehemi istálló feletti csillag milyen erősen fénylik, ezt gondolta:

- Én is szeretnék egyszer így világítani! Egyszer ott állni az istálló felett, ahol a gyermek megszületett! De a Föld nagyon távol volt.

A gyermek a jászolban mégis meghallotta kívánságát. És a sok-sok más csillag között a kis csillagot is meglátta.

Ezután a következő történt: a kis fehér pont lassan kezdett kiválni a Tejútból, és süllyedt mélyebbre, egyre mélyebbre. Ahogy egyre ereszkedett, úgy lett mindig nagyobb és nagyobb. Már olyan nagy lett, mint egy kéz, öt sárga csóvaszerű nyúlvánnyal. Úgy nézett ki, mint egy igazi csillag. És ekkor nagy csöndben leereszkedett egészen az istállóig. Odacsücsült a jászol szélére, de kissé ijedtnek látszott. Mária, aki éppen aludt, csodálkozott, hogy egyszerre mégis milyen világos lett.

- Karácsony van - mondta a gyermek a csillagnak -, kívánhatsz valamit. Tudom, hogy van egy nagy kívánságod.

A kis csillag látta a gyermek arcát, amint éppen rámosolygott.

- Nincs semmi kívánságom - mondta a kis csillag, egyáltalán nem szerénységből. Valóban elfelejtette, amit korábban oly nagyon kívánt magának. - Egyet szeretnék csak - mondta ki végül. - Hadd maradjak itt, a közeledben, ahol téged láthatlak. Mindig melletted szeretnék lenni. Maradhatok?

- Igen - válaszolta a gyermek. - De csak úgy maradhatsz velem, ha elmész. El az emberekhez, akik itt laknak a Földön. S ha elmondod nekik, hogy láttál engem.

- Az emberek nem fogják megérteni az én nyelvemet, s nem fognak hinni nekem - mondta a kis csillag. - És ... hogyan jutok el hozzájuk? Mind a házukban vannak. Az ajtók zárva, s olyan hideg van.

- Épp azért, mert hideg van, neked kell odamenned és felmelegítened őket. Az ajtók? Én magam fogom azokat kinyitni. Én is ott leszek azoknál az embereknél, akikhez te elmész.

A kis csillag hallgatott. Még kisebbnek érezte magát, mint korábban.

Amikor a gyermek látta, hogy a csillag szomorú, rámosolygott:

- Ha rászánod magad, ajándékozok neked valamit. Minthogy öt csillag-ágad van, öt dologgal ajándékozlak meg téged. Ahova elmész, ott mindig világos lesz. Az emberek meg fogják érteni beszédedet. Meg tudod majd érinteni a szívüket. A szomorúakat fel tudod majd vidítani, s végül a békétleneket ki tudod engesztelni.

- Megpróbálom! - mondta a kis csillag. Ahogy indulni készült, érezte, hogy a fényből, amely a gyermeket körülvette, egy kevés ő mellé is szegődött. Egy kevés a melegségből és az örömből s az ő békéjéből.

A istálló fölötti kis csillag továbbra is apró és fénytelen maradt, láthatatlanul vándorolt a Föld fölött. Vitt viszont egy titkot magával, amelyről a többi csillag semmit sem sejtett: rá mosolygott a gyermek, s őt küldte útra. Hitet adott neki, hogy miért, alig tudta felfogni.

Épp hogy elindult, egy kunyhóhoz ért. Egy öregasszonyt talált ott, az asztalra könyökölve. Alig vette észre, olyan sötét volt a házban. - Jó estét! - köszönt a kis csillag. - Sötét van itt nálad. Bejöhetek? - Nálam mindig sötét van - mondta az öregasszony. - Még akkor is, ha fényt gyújtok. Vak vagyok. De kerülj beljebb, akárki vagy is.

- Köszönöm - mondta a kis csillag, s leült az asztalhoz az asszony mellé. S amint ott ültek, a csillag elmesélte hosszú útját az égből, s azt, amit Betlehemben átélt. Olyan szépen mesélt, hogy az asszony azt mondta: - Mintha én is látnám a gyermeket a jászolban. De hát én vak vagyok, s a gyermek is messze van. Ha nálam maradsz, akkor világosabb lesz. Maradj nálam, akkor nem leszek annyira egyedül.

- Te már soha többé nem leszel egyedül - mondta a csillag. - A gyermek fénye most már mindig nálad marad! De milyen különös is ez a fény: csak akkor tudod megtartani, ha tovább ajándékozod.

- Értem - mondta az asszony. Miután elbúcsúztak, az asszony bezárta kunyhója ajtaját, s elindult a mezőkön keresztül. Úgy ment, mint bárki, aki lát. Az úton előtte ott volt a fény. Az a fény, amit a világtalanok is látnak.

A kis csillag boldog volt. Még sok ajándékot kellett szétosztania, s a karácsonyestnek sem volt még vége. De nem ért a dolga végére. Még ma is ott vándorol a Föld fölött. Esténként a csillagos égen meg tudom neked mutatni, hogy valamikor hol volt. De hogy ma hol van, azt nem tudom. Azt viszont tudom, hogy azokhoz mind elmegy, akik kívánnak valamit. Az asszony azt kívánta, hogy csak annyira lásson, hogy útra tudjon kelni. De maga a kis csillag is, ma is még csupán egy kis fehér pont lenne az égen, ha nem lett volna egy nagy-nagy kívánsága.

- Te már soha többé nem leszel egyedül - mondta a csillag. - A gyermek fénye most már mindig nálad marad! De milyen különös is ez a fény: csak akkor tudod megtartani, ha tovább ajándékozod.

- Értem - mondta az asszony. Miután elbúcsúztak, az asszony bezárta kunyhója ajtaját, s elindult a mezőkön keresztül. Úgy ment, mint bárki, aki lát. Az úton előtte ott volt a fény. Az a fény, amit a világtalanok is látnak.

A kis csillag boldog volt. Még sok ajándékot kellett szétosztania, s a karácsonyestnek sem volt még vége. De nem ért a dolga végére. Még ma is ott vándorol a Föld fölött. Esténként a csillagos égen meg tudom neked mutatni, hogy valamikor hol volt. De hogy ma hol van, azt nem tudom. Azt viszont tudom, hogy azokhoz mind elmegy, akik kívánnak valamit. Az asszony azt kívánta, hogy csak annyira lásson, hogy útra tudjon kelni. De maga a kis csillag is, ma is még csupán egy kis fehér pont lenne az égen, ha nem lett volna egy nagy-nagy kívánsága.

- Te már soha többé nem leszel egyedül - mondta a csillag. - A gyermek fénye most már mindig nálad marad! De milyen különös is ez a fény: csak akkor tudod megtartani, ha tovább ajándékozod.

- Értem - mondta az asszony. Miután elbúcsúztak, az asszony bezárta kunyhója ajtaját, s elindult a mezőkön keresztül. Úgy ment, mint bárki, aki lát. Az úton előtte ott volt a fény. Az a fény, amit a világtalanok is látnak.

A kis csillag boldog volt. Még sok ajándékot kellett szétosztania, s a karácsonyestnek sem volt még vége. De nem ért a dolga végére. Még ma is ott vándorol a Föld fölött. Esténként a csillagos égen meg tudom neked mutatni, hogy valamikor hol volt. De hogy ma hol van, azt nem tudom. Azt viszont tudom, hogy azokhoz mind elmegy, akik kívánnak valamit. Az asszony azt kívánta, hogy csak annyira lásson, hogy útra tudjon kelni. De maga a kis csillag is, ma is még csupán egy kis fehér pont lenne az égen, ha nem lett volna egy nagy-nagy kívánsága.

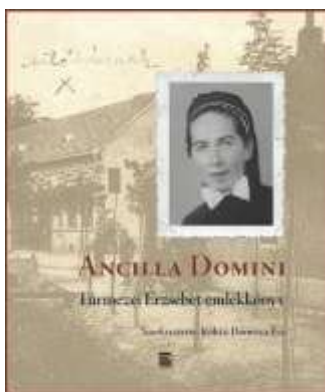
- Te már soha többé nem leszel egyedül - mondta a csillag. - A gyermek fénye most már mindig nálad marad! De milyen különös is ez a fény: csak akkor tudod megtartani, ha tovább ajándékozod.

- Értem - mondta az asszony. Miután elbúcsúztak, az asszony bezárta kunyhója ajtaját, s elindult a mezőkön keresztül. Úgy ment, mint bárki, aki lát. Az úton előtte ott volt a fény. Az a fény, amit a világtalanok is látnak.

A kis betlehemi csillag

Színezd ki!

Könyvajánlómat személyes vallomással szeretném kezdeni, ami röviden ennyi: szeretem a verseket. Vagy ötven évvel ezelőtt gimnáziumi magyar tanárom, egyben irodalomtörténész is volt, mindent megtett, hogy ez így legyen.

Magyar óráinkon több költőnk - a tanár úr hívásának eleget téve – megfordult és nem csak verseiken keresztül ismerhettük meg őket, hanem személyes találkozás élményében is volt részünk. Ezzel megtanultuk, megtapasztaltuk azt, hogy a vers az a különleges irodalmi mű, amely leginkább tud utat találni a vers írója és olvasója között.

Ezt a csodálatos kapcsolatot érezheti át sok gyülekezeti tagunk, lelkészünk, egyházi vezetőnk, nem az egyházunkhoz tartozók is, akik nem csak versein, munkáin keresztül ismerték és szerették Túrmezei Erzsébetet, de személyesen is találkoztak vele.

Országosan ismert személyisége volt a hazai vallási irodalomnak: költő, prózaíró, műfordító munkássága egy sokat próbált, a politikai viszonyoknak kitett területen alkotott maradandót.

Mint diakonissza vezető, az újjá alakult Fébé első főnökszónya kiemelkedő alakja volt az egyházunk XX. századi történetének.

Reményik Sándor „Jézus Krisztus poétájának” nevezte, de Túrmezei Erzsébet több is volt ennél: igehirdetője volt

**Könyvajánló: ANCILLA DOMINI
Túrmezei Erzsébet – emlékkönyv**
Szerkesztette: Kőháti Dorottya Éva

Böjtös Árpád

Krisztusnak. Túrmezei Erzsébet egész életében **Ancilla Domini**, az Úr szolgálóleánya volt. Versei többek, mint versek: verses

imádságok. Amit az igéből megértett, azt szívében át- és átforgatta, lelkében a Szentlélek Úristen segítségével verssorok és rímek segítségével leírta és megajándékozott velük bennünket.

Ennek a művészi eszközökkel is kifejezett folyamatos bizonyágtételnek kívánt emléket állítani egyházunk a Luther Kiadó segítségével Erzsébet testvér születésének 100. évfordulója alkalmából. A szerkesztő, a szerzők a lelki és szellemi kincsekben rendkívül gazdag életnek legfontosabb területeit igyekeztek bemutatni, több esetben személyes dokumentumok segítségével. Akik személyesen is ismerték azoknak a szó szoros értelmében emlékkönyv, akik eddig csak versein keresztül találkoztak szolgálatával, vagy még nem jutottak el hozzájuk, azoknak a bevezetőben említett „rendhagyó” irodalomórát pótolja a kötet.

A könyv DVD mellékletet is tartalmaz: Fény előttem, fény utánam (a Zákeus Média Centrum portréfilmje Túrmezei Erzsébetéről) és a kolozsvári útjáról készült film részletei.

A könyv megrendelhető az Öregtemplom irodájában telefonon, vagy személyesen.

Az ÚTMUTATÓ borítójának hátsó oldalát minden évben egy-egy énekünk zárja.

Jó okom van feltételezni, hogy tudatos volt a választás: az idein a 356. énekünket találhatjuk, Túrmezei Erzsébet szövegével. „Igen Atyám, mert így kedves előttem...” – olvassuk/imádkozzuk végig.

A Győri Könyvszalomon ünnepélyes keretek között 2012. november 10-én mutatták be a Győri Orvos Almanachot. Szerzője Biczó Zalán könyvtáros, aki a Petz Aladár Megyei Oktató Kórház támogatásával jelentette meg sokéves kutató- és gyűjtőmunkával összeállított művét. A könyvet dr. Tamás László János főigazgató-főorvos ajánló szavai után a szerző mutatta be az érdeklődőknek. A lexikonban azok szerepelnek, akik az elmúlt 150 esztendő orvosai, gyógyszerészei voltak, közel 670 személy. A fő szempont a Győr városához kötődés, legfőképpen az, hogy Győrben éltek és végeztek gyógyító munkát, igazgató-főorvosok, főorvosok, alorvosok, körzeti orvosok, rendelőintézet-i orvosok, magánorvosok, gyógyszerészek voltak. A szerző ismertette azokat az adatforrásokat, amiket felhasznált kutatásai során. A győri városi levéltárban és a megyei könyvtárban kitűnő adatforrásokhoz jutott. Emellett az 1850-es évektől megnézte a születési, házassági, halálozási anyakönyvek nagy részét is. Elengedhetetlenül fontosak voltak az almanach elkészítéséhez a családi közlések Győrtől Debrecenig, Mosonmagyaróvártól Szegedig, Németországtól Kanadáig át az Egyesült Államokon keresztül Brazíliáig kereste és találta meg a leszármazottakat, rokonokat.

Felhasználta a Győri Közlöny, a Dunántúli Hírlap, a Győri Hírlap, a Győri Nemzeti Hírlap, a Kisalföld évfolyamait. A különböző kinevezések, házasságkötések, kitüntetések, méltatások, a halálozások, a gászjelentések adataiban levő fontos és más-honnan fel nem lelhető adatok nagy fontossággal bírnak ebben az életrajzi könyvben. Hasznos források voltak a SOTE levéltá-

Győri Orvos Almanach

Biczó Zalán

ri kiadványai, amelyek egy része még csak kéziratban van meg és Petz Aladár kórház történeti könyvéről, aki szintén levéltári kutatásokra alapozva írta meg könyvét. Tőle is sokat merített a korabeli

orvosi karról, valamint az 1930-as évek elején ismert győri személyeket bemutató röviden Győri fejek című könyvből. A népes közönség örömmel hallgatta a régi orvostársadalomról szóló ismertetést. Számos orvosdoktor és gyógyszerész kötődik az evangélikus egyházhoz, a teljesség igénye nélkül pár személyt kerül megemlézésre: Bárdy Károly (1917-1984) személfőorvos, akinek édesapja Bárdy Ernő evangélikus lelkész volt. Dorner József (1808-1873) gyógyszerész, aki több középiskolai tankönyvet írt. A szarvasi evangélikus gimnázium tanára 1853-tól. A pesti evangélikus gimnáziumban 1860-ban tanított. Fizély János főorvos (1916-1977), akinek édesapja dr. Fizély Ödön evangélikus lelkész. Haitsch Emil (1897-1967) ideggyógyász főorvos, aki a Fasori Gimnáziumban érettségizett. Karsay Lajos (1816-1860) orvostudor, édesapja szintén lelkészként tevékenykedett. Kovácsics Sándor (1877-1973) egyetemi magántanár, Győr város tiszti főorvosa, a soproni evangélikus líceumban érettségizett 1887-ben. Lummitzer Károly (1811-1884) győri kórházi igazgató-főorvos és Lummitzer Béla (1889-1972) fogorvos (a presbiteri tisztséget is betöltötte) is az evangélikus egyház tagja volt. Malasits Gyula (1901-1952) tüdőgyógyász főorvos, az Evangélius Diakonissza Szeretetház orvosa is volt. Megemlékezik a könyv Németh Ferenc (1924-2005) doktor úrról is, aki sok egyéb tisztsége mellett az evangélikus szeretetotthon orvosa is volt.

Isten, haza, embertárs. Több mint 100 éve hangzott el először ez a három szó így együtt. Ez nem más, mint maga a cserkészzet. Lehet ennél persze sokkal többet is mondani róla, de ebben a három szóban minden benne van, ami a cserkészzet lényege.

Magyarországon éppen 100 éve, 1912. december 28-án gyűltek össze a cserkészek, hogy immár létrehozva a Magyar Cserkészszövetséget, elkezdődhessen az ifjúsági munka, amely azóta is töretlen népszerűségnek örvend szerte a világban.

Gyülekezetünkben is vannak követői, mintegy 80 éve alakult a Győry Vilmos cserkészcsapat, Ittész Mihály vezetésével.

Ha már születésnap, akkor azt ünnepelni is kell. A cserkészek cserkész módon. Torta helyett vettük a „sátorfánkat”, amelyben segített a Torkos András Alapítvány, és meg sem álltunk Gödöllőig, az 1933-as magyarországi jamboree (világtalálkozó) helyszínéig. Egy rendkívül jól szervezett

találkozó volt, a világ minden táján emlékeznek rá. Itt készült a kép is, a cserkészemlékmű előtt, ahol a legkisebbek is büszkén néznek a lencsébe, lám hamarosan én is cserkész leszek. Nem csak a parkot jártuk be, hanem megtekintettük az immár állandó kiállításként berendezett emlékhelyet is, amelynek a gödöllői Városi Múzeum ad otthont.

Gödöllői cserkészkirándulás

Avagy a magyarországi cserkészzet 100 éve

Puláné Jerabek Ivett

A tortára hab is kell, hát azt is tettünk rá. Idegenvezető segítségével végigjártuk a pompázatos gödöllői Királyi Kastélyt is, amely mindenkit ámulatba ejtett, azt is, aki már nem először látta.

A nagyigmándi nyári táborról pedig, ahol frissen fejt tejet ittunk, tehénbőgésre ébredtünk, és bográcsban főztünk, kérdezték a cserkészeket.

Ha pedig most valaki kedvet kapott, csapjon fel cserkésznek, szeretettel várjuk, nem csak a kisebbeket, de a gyerekekkel szívesen foglalkozó gimnazistákat is.

Jó munkát!

December 8-án, szombat délután gyerekek gyülekeztek az Evangélikus óvodában. Ez nem is furcsa és meglepő egy óvoda életében. Csakhogy ezek a "gyerekek" immáron 12 éve kiléptek az óvoda kapuján, és elkezdtek iskolás éveiket. A ma 18 éves, érettségire készülő fiatalok visszajöttek egy találkozóra. Elie Chantal elhatározta, hogy összegyűjti egykori társait és a felnőtteket, akik velük voltak a Maci csoportban. Nagy

izgalommal készültünk mi felnőttek is, bár egy kicsit tanácstalanok voltunk: Mit mondunk majd nekik? Megismerjük őket, ha belépnek? És ahogy szállingóztak be ajtón, elmúlt minden kétség és félelem. Természetesek, közvetlenek és szépek voltak mindahányan. Délután 3 órától este 8 óráig beszélgettünk, meséltünk, nézegettük a fényképeket. Kipróbálták a játékokat, csúszdáztak, bejárták az egész óvodát. Szívet melengető volt velük és közöttük lenni, és így felnőttként látni őket. Szüleik büszkék lehetnek, mert nagyszerű embereket neveltek. Hálásan köszönjük nektek: Chantal, Dóri, Csilla, Maja, Zsófi, Tíria, Balázs, Samu, Gergő, Miklós, Jankó, Marci és Máté.

Találkozás

„Ha az ünnep elérkezik az életedben, akkor ünnepelj egészen. ... Szeretem hallgatni az ünnepi beszédeket – most az igazgató-nőnk után Pintér Zsuzsanna és Veszprémi-Papp Andrea búcsúztak osztályuk tanulóitól -, szeretem végignézni a diákok és osztályfőnökeik által kiemelt, filmszalagra írt pillanatokot az elmúlt évek közösen

Szalagavató bál 2012.

Ottné Kazsóki Judit

a különbözős. Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás. Az ünnep legyen ünnepies. ... mindenk fölött legyen benne valami a régi rendtartásból, a hetedik napból, a megszakításból, a teljes kikapcsolásból, legyen benne áhítat és föltétlenség. Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme. Készülj föl rá testben és lélekben. S nemcsak a naptárnak van piros betűs napja. Az élet elhoz másféle, láthatatlan ünnepeket is. Ilyenkor felejs el mindent, figyelj az ünnepre.” (Márai Sándor)

Nem tudok emelkedettebb szívhez szólóbb és igazabb gondolatokat megfogalmazni Márai szavainál. Így adventben, amikor elcsendesedünk, kicsit magunkba nézünk és számot vetünk; nekünk, gimnáziumi tanároknak és a végzős diákoknak egy másik visszszámolás, vagyis várakozás is megkezdődik: az utolsó néhány hónap a középiskolában és az érettségire való felkészülés végső, legintenzívebb szakasza. Ennek a várakozásnak első gyertyáját gyújtottuk meg jelképesen 2012. december 7-én 19 órakor a végzős diákok szalagavató báljával iskolánk bálteremébe varázsolt aulájában. Nekem, mint a szervezésért és díszítésért felelős 11. évfolyam egyik osztályfőnökének külön örömeimre szolgál, hogy a varázslat sikerült, a több hetes előkészítő munkának meglett az eredménye: a terem ragyogott a vörösre színezett mécsesek fényében, mint ahogy a lányok arca és a fiúk tekintete is a jól sikerült ünnepről ta-

nepre figyelünk, ahogy ennek lennie kell. Gondolataimat Hallgatóné Hajnal Judit igazgatónő ide illő mondataival zárnam: „Azt mondják, az ünnepi örömnél mindig gyógyító ereje van. Az őszinte öröm átélése nyomán fokozódik és újra folytatódik az életkedvünk. Az ünnep boldog sodrásba visz bennünket, ha azt nem érezzük kötelezőnek. Az ünnepet csak akkor érdemes megtartani, ha vágyódunk utána, mert fontos nekünk, készülni kell rá, mert valami speciálisat visz az életünkbe, mert van előélete és van utóélete, mert lehetőség és felelősség is egyben.” Ezzel kívánok mindenk kedves olvasónak békés adventi készülődést és áldott ünnepet!

átélt eseményeiről, szeretem a szalagfeltűzés rég várt pillanatát, amely olyan, mint egy fordított köldökzsinór; most, 18 évesen kezdi csak igazán összekapcsolni az osztály- és évfolyamközösséget. Gyönyörűek voltak a táncok: a 12. osztály bécsi és a 12/VIII. osztály angolkeringője. Boldogan fedeztem fel egy-egy tizenegyediket a táncolók forgatagában. Számomra mégis minden évben az a legszebb pillanat, amikor a maturandusok szüleit kéri fel táncolni; meghatott pillanata ez a hálának, amihez nincs szükség szavakra, mert a zene ritmusára beszélnek a tekintetek, mozdulatok, ölelések – ilyenkor igazán az ün-

nepe figyelünk, ahogy ennek lennie kell. Gondolataimat Hallgatóné Hajnal Judit igazgatónő ide illő mondataival zárnam: „Azt mondják, az ünnepi örömnél mindig gyógyító ereje van. Az őszinte öröm átélése nyomán fokozódik és újra folytatódik az életkedvünk. Az ünnep boldog sodrásba visz bennünket, ha azt nem érezzük kötelezőnek. Az ünnepet csak akkor érdemes megtartani, ha vágyódunk utána, mert fontos nekünk, készülni kell rá, mert valami speciálisat visz az életünkbe, mert van előélete és van utóélete, mert lehetőség és felelősség is egyben.” Ezzel kívánok mindenk kedves olvasónak békés adventi készülődést és áldott ünnepet!

Angi nem volt túl jó véleménnyel a karácsonyról. Úgy gondolta, hogy mint ünnep elveszett a boltok kirakatai, a bevásárlóközpontok műfenyői, és a szenteskedő tekintetek között. Az egyén számára már elvesztett az értéke, a multi cégek meg csak a bevételeik miatt foglalkoznak vele.

A karácsonyt mindig is képmutató ünnepnek tartotta. A rokonokat, akik kb. csak 1 órányira laktak tőlük, meglátogatták, de aztán nem foglalkoztak velük újból egy teljes évig. Csöpögősnek tartotta, hogy a „szeretet ünnepe”, meg a

„család ünnepe”, „békülünk ki”, „adni jobb mint kapni”, halleluja! Áh, blabla. Mindenki alakítja a tökéletest, pár napig. Persze, majd anyja és apja is majd mosolyog megint, mintha nem veszekednének mindig amúgy. Még Zsófi is boldog lesz, és ezt fogja mondani „Apu, puszi Zsoszit!”, és Barni csokis kezével neki ajándékozza az utolsó habsókot. Persze, ő már „tudja”, hogy minden a pénzről szól. Úgy érezte, még a „keresztények” mosolya is hamis, mert még ők is hamarabb veszik észre a boltok hatalmas leárazásait, mint a kis dobozkákat, amikben a szegényeknek gyűjtenek, de közülük is sokan csak az apró ajándékokért adakoznak. Mégis, a kórusok zengedeznek, a pénzek csörögnek, és az emberek elégedettek. Képmutatók – gondolta Angi bosszúsan...

Unottan ment a bevásárló utcán. Ilyenkor, karácsony közeledtével mindig sokan vannak kint, főleg péntek délutánonként. Az embertömegben celtalanul ödögött ide-oda sodródva a bódék között. Közönyösen nézte a gicces kirakatokat, majd valahogy megint a jászol mellett kötött ki. Ugyanazok a bábok évről-évre. A pásztorok és a három király még mindig csodálattal néznek a fél pucér Kisjézusra, miközben arannyal, plusz egy bárányjal ajándékozzák meg. Mária az eget böngészi kisírt szemével, József meg csak bámulja a többieket, mintha neki semmi köze nem lenne az egészhez, és egy valóságshow újabb adását látná, azon gondolkodva, vajon kit szavazzon ki. Felülről az angyal stíröli a társaságot, a szárnyai közt még a többéves kosz is látható. Az állatok bambán állnak, egyedül a számban van némi egyéniség, ő József válla felett, félig nyitott szájjal áll a Jézus-baba felé hajolva. Azt érzi az ember, hogy inkább felfalni készül a kisdedet, mintsem, hogy életben tartaná a leheletével. A fejére valaki, jól látható helyre ezt karcolta: „I love Baby”. Nevetett ezen, mert nagyon furcsán hatott ebben a képben a felirat.

Megunva a vásárt, hazament inkább, úgy gondolta, majd holnap vesz valamit Zsófinak és Barninak. A decemberi szélben jobban összehúzta a kabátját, sietett. A kabátba nyúlva vette észre a kis kék könyvecskét. Mi ez? A félhomályban alig látszottak az aranszínű betűk. ÚJSZÖVETSÉG. Agyalt, vajon hol is kapta? Hát persze, ajándékba adták az egyik bódénál a tea mellé. Úgy gondolta, hogy amúgy sincs ideje az olvasására, meg most komolyan, ki olvas mostanában Bibliát? Könynyed mozdulattal eldobta, majd csak észreveszi, akinek kell. De alig tett pár lépést, mikor egy férfi odalépett hozzá:

- Bocsánat, de ezt elejtetted – mondta, kezében az Újszövetséggel.

- Mi a... Nem, ez nem az enyém – hebegte.

- Előbb esett ki a kezedből, láttam, biztos a tiéd – nyújtotta a férfi mégis a könyvet, amit elvett tőle, csak hagyja már békében. Újra zsebre tette és a zsúfolt buszon el is feledkezett róla, csak az utcájukban jutott eszébe. „Ja, még ez is”, gondolta, és rádobta egy újságpapírhalomra, hogy jó lesz papírgyűjtésnél. Vette elő a kulcsot, nyitotta volna az ajtót, mikor Szilvi néni, a szomszéd megszólította:

- Angikám, a könyvecskéd az újságokon volt, tessék.

- Ez nem az enyém! - csattant fel.

- Dehogynem, hiszen a neved is benne van! Bíró Angéla, látod? - és tényleg, ott volt. Angi alig akart hinni a szemének, de próbált laza maradni, és nem foglalkozni a dologgal.

- Papírgyűjtésre elviszem majd az iskolába. Tessék csak ott hagyni – mondta a szomszédnak, és igyekezett hamar lezárni a beszélgetést.

- Egy ilyen szép és új könyvet? Inkább add a testvérekéidnek! A Barnika úgyis olyan jól betűzi a szavakat már!

Kelletlenül kivette hát Szilvi néni kezéből. De ki írta bele a nevét? A bódénál biztos nem, hiszen nem is mondta meg. De akkor ki? És hol? Jaj, miért kell ezzel az egészszel foglalkoznia?

- Áldott karácsonyt, Angikám! - köszönt el a szomszéd néni

- Boldog, izé, karácsonyt, Szilvi néni – mondta, és lezárta magában

azzal, hogy a „nyanya” tisztára bolondos ezekkel az öskökori kifejezésekkel. Végre otthon volt.

Barni azonnal lerohanta:

- Mit hoztál?

- Még semmit, de holnap majd együtt választunk valamit, ok?

A konyhába menet egy elegáns mozdulattal pottyantotta az Újszövetséget a kidobandó csomagolópapírok közé. Érezte, hogy a hangulat feszült, mint általában. Apa úgy tett, mint aki

meccset néz, Anyu éppen telefonálás közben etette Zsófit, aki dühödten verte a táját, mert anyu nem figyelt rá. Zsoszsi meglátta nővérét, kis kezét felé emelte:

- Angi, Angi! - erre anyja a kezébe nyomta a tejberizst, jelezve, hogy ő most túl elfoglalt, úgyhogy etesse meg hűgát. De nem elfoglalt volt, ahogy általában máskor sem emiatt próbálta lerázni magáról a gyerekeket...

- Fürdesd meg a kicsiket - szólt anyja. Angi morgott. Mi ő, házi bébiszitter?

- Muszáj? - kérdezte nyafogva.

- Angi, kérlek! - Anyja visszafojtott hangján érzi, hogy a vihar megint készülődik, jobb, ha kimegy a kicsikkel.

Barni a karjába csimspaszkodott, úgy mentek a fürdőszobába. De a csukott ajtó, és a vízcsobogás sem tudta a veszekedés hangjait kiszűrni. Zsófi az ajtó felé tekingett és látszott, hogy sírni készül. Aztán hallatszott, hogy odakint összetört valami. Ránézett a testvéreire, tágra nyílt szemükben ott volt a félelem. Csiklandozta őket, csak hogy ne figyeljenek a kinti zajokra.

Fürdés után mesét kértek a kicsik.

- Meséj harcolósat! - szólt Barni

- Nem tudok olyat – mondta, de valójában csak nem szeretne azokat a vad meséket, amiket öccse szeretett.

- Akkor meséj ebből! - és kezében ott volt a könyv, amitől aznap már háromszor próbált megszabadulni. Értetlenül nézte. Miért van az, hogy valahogy mindig visszajut hozzá? Lassan, mintha lassított felvételt nézne, vette ki a kezéből és megadóan válaszolta.

- Hát legyen.

Elkezdte csendben olvasni. Zsófi az ölébe bújt, ujjacskjáját erősen cumizta, Barni a mackóját szorítva dőlt neki. Egy idő múlva anyu is odaült melléjük hallgatni a történetet. Látszott a szemén, hogy sírt, nagyokat sóhajtott, miközben hallgatta. Már rég elaludtak a kicsik, mikor csendben bejött apa is. Nem is nézett rá, nem akarta, hogy lássa rajta a neheztlést, csak olvasott. Nem szólt ő sem, mindenki csendben volt, jól esett ez a csend, és csak Angi hangja hallatszott. De már nem is nekik, hanem magának mondta a történetet, egy emberét, akit csodáltak, imádtak, szerettek, utáltak, akiben hittek, kételkedtek, bíztak, annak a történetét aki gyógyított, segített. És aki végül meghalt, mert túl jó volt. Meghalt, mert ő volt a megváltó.

Megszületett azért, hogy megváltjon és meghaljon? De miért tette ezt? Isten ennyire szívtelen lenne? Rádásul a saját fiát! Angi elgondolkodva tette le az ölébe a Bibliát, felnézett és végignézett a családján. Apa, anyja, Barni és Zsófi. Mélyen aludtak, már későre járt, és valahogy az egész család ott maradt körülötte a gyerekszobában, senki sem akarta megtörni ezt a törékeny pillanatot. Halkan dúdolni kezdett egy dallamot, amit a vásárban hallott, és akkor hirtelen rájött! Ez számára az igazi „csendes éj”, ahol „mindenkinek álma mély”! Maga elé képzelte a „drága, szent párt” akik alvó gyermeküket nézik, mit sem sejtve, hogy mi lesz a sorsa. Mert akkor még az a Jézus, aki később a megváltó lett a könyv szerint, még csak egy gyermek volt, de meg volt írva sorsa. Akinek a születésével kezdődött el minden. Az is, hogy ő most itt lehet, a családjával, hogy végre békében telhet egy este, és hogy nem lehet véletlen, hogy ez a béke azzal a „makacs” könyvecskével került be ide is.

Valami egészen halk hang, talán egy angyalé, megszólalt a szívében: „Megszületik! Megszületik”!

Most már minden düh és neheztlenség nélkül nézett a könyvre. Nyugodt volt. Csendben mosolygott, és úgy érezte, Jézus az ő szívében is megszületett. Ez lenne hát az igazi karácsony, amit annyira keresett? Bár-hogy is, úgy érezte, hogy vigyázni kell rá ezentúl, hogy minden nap vele legyen.

Megtalált karácsony

Ajtony Emese

Csendes decemberi délután volt, beléptem az óvodai kapualjba. Gyermekszivaj már nem törte meg a békés csendet. Sétálgattam, kedves ismerősömet vártam. Plakátok sokfélesége, kínálta magát a falon, amikor megakadt a tekintetem egy kevésbé hivalkodó, szinte szürkén elmosódó plakáton. Ízlelgettem szavait: "EgyMás", sorolom magamban hívogató mondatait, közben óvodai életünkre gondolok: mennyi különböző gyermek, szülő, de egy közös út, amelyen egymás kezét fogva lépünk.

Mosolygok, kalácssütés. Az első olyan közös alkalomunk, ahol együtt egy új közösség. Ki izgatottan, ki

Úton

Horváthné Bősze Katalin

már magabiztosan. A sünis Pálfay család összefogva, szívét-lelkét adva nekünk tette színessé napunkat.

A kellemes őszi napok, már régnek tűnő emlék. Helyébe a zord tél köszöntött, advent napjaiba léptünk. Együtt készülődtünk, barkácsoltunk az ünnepekre. Milyen jó is közösen, kötetlenebb keretek között is együtt lenni, beszélgetni. Találkozni olyan szülőtársakkal, akikkel máskor nincs lehetőség.

Hétfőn meggyújtottuk az első gyertyát az óvodai kószorún. Együtt, összébújva ültünk a templomban. Csillogó, tiszta, várakozó tekintetek. Gyöngyi néni csendes, nyugodt hangja csilingelt a csendben. A várakozásról, Jézus eljöveteléről beszélt nekünk. Gyermekeinek töltötte be a templom ódon falait, majd felcsendült az orgona hangja. Luca legnagyobb büszkeségére, apukája orgonajátéka varázsolt el bennünket. Aztán csend, mély csend. Sokáig ültünk még így.

Nyitott szívvel, „EgyMás”-ra figyelve, „EgyMás” mellett állva várjuk a karácsonyi csodát.

Előző, 2012. őszi dupla számunkban közölt cikkeink javítása.

- **Böröcz Ádám** kimaradt az öregtemplomi konfirmandusok sorából, amiért elnézést kérünk a cikk írója nevében is.
- A „Torkoskodás” ami senkinek sem árt... c. cikkünk tévesen Csorba János neve alatt jelent meg. Helyesen a cikk írója: **Dr. Ajtony Zsoltné Anna**, aki Csorba Jánossal készített riportot.

BABA-MAMA KÖR

Új időpontban, **hétfőnként 10 órára** várjuk szeretettel az édesanyákat 0-3 éves korú kisgyermekükkel a szabadhegyi imaházba.
Cím: Győr-Szabadhegy, József Attila út 26.

Érdeklődni a 20-416-3501-es számon lehet!

Az alábbi képsorokkal mondunk köszönetet a **Gyárvárosi Daloskörnek**, akik önzetlenül és rendszeresen lépnek fel szeretetházunkban. Színvonalas előadásukkal teszik színesebbé az idős bentlakók életét.

Ünnepi istentiszteleti rend

		ÖREGTEMPLOM			ÚJTEMPLOM			Szabad-hegy	Győrújfalú	
		8:30	10 ó		8:30	10 ó		16 ó	10 ó	
Dec. 24.	H			CS.J. 16 ó			SZ.J. 16 ó M.ZS. 22 ó	M.ZS.		J.A. 17 ó
25.	K	SZ.J.*	SZ.J.*		M.ZS.*	M.ZS.*		I.J.*	CS.J.*	
26.	Sze	J.A.*	J.A.*		I.J.*	I.J.*			CS.F.ZS.*	
30.	V	CS.J.	CS.J.*		J.A.*	J.A.			I.J.	
31.	H			J.A. 18 ó			M.ZS. 18 ó	M.ZS.		CS.J. 18 ó
2013. Jan. 1.	K	I.J.*	I.J.*		CS.J.*	CS.J.*			J.A.*	

A következő helyeken csak **2012. december 25-én** tartunk istentiszteleteket:

Gönyű-8:30 - CS.J.*   Bácsa-15 ó - CS.J.*   Gyórszentiván-15 ó - SZ.J.*   Nagyszentjános-16 ó - SZ.J.*

Jelölések: * = úrvacsorás istentiszt., SZ.J. = Szemerei János, I.J. = Ittész János, J.A. = Jánosa Attila, CS.J. = Csorba János, M.ZS. = Mesterházy Zsuzsanna, CS.F.ZS. = Csorbáné Farkas Zsófia

A GYŐRI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG GYŰLEKEZETÉNEK IDŐSZAKI LAPJA

telefon: 96/524-708, cím: 9025 Győr, Petőfi tér 2.
e-mail: gyor@lutheran.hu

szerkesztette: Csorba János
szerkesztő-tördelő: Somogyi Balázs